

Rūta Jackūnaitė

Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos 11 kl.

Mokytoja Reda Zarankienė

Taika prasideda mamos glėbyje

Dauguma iš mūsų į šią žemę atkeliaujame klykdami. Širdį veriantis naujagimio riksmas tampa ženklu, kad dar viena gyvybė išvydo pasaulį už mamos iščių ribų. Gydytojai teigia, jog šis riksmas svarbus, nes padeda naujagimiui iš plaučių išstumti likusį vaisiaus skystį. Tačiau sunku nepagalvoti, kad jame slypi ir kažkas daugiau. Juk palikus saugų ir šiltą motinos kūno prieglobstį, nauja aplinka tikrai gali pasirodyti šalta, nepažįstama ir baugi. Galbūt todėl pirmosiomis gyvenimo akimirkomis gimusiajam taip reikia artumo – šiltų rankų, kurios nuramintų ir leistų pajusti, kad jis yra saugus. Nors kūdikis dar nesugeba suvokti žodžio „taika“, pirmosios šios sąvokos supratimo sėklos jau gali imti bręsti šią trapią būties akimirką. Ramybė ir saugumas, kuriuos mamos glėbyje patiria atžala, yra taikumo mokymosi pradžia. Drįsčiau teigti, kad taika prasideda ne nuo derybų ar dokumentų, bet nuo to, kaip žmogus išmoksta priimti, suprasti ir gerbti kitą. O argi gali kas nors geriau negu mama duoti pirmąsias svarbias priėmimo, pagarbos pamokas?

Ne veltui sakoma, kad vaikas yra tėvų veidrodys. Išties mama yra tas žmogus, kuris taps pavyzdžiu vaikui, ji ta, kuri išmokys ne tik tarti pirmus žodžius, bet ir stengsis užtikrinti, kad tie žodžiai vėliau neskaudintų kitų. Garsi humanistė Šv. Motina Teresė yra pasakiusi: „Meilė prasideda namuose.“ Jos žodžiai pagrindžia mintį, kad gebėjimas mylėti, užjausti ir suprasti kitą, neatsiranda savaime, o išauga iš paprastų, kasdienių akimirkų šeimoje. Tačiau iš mamos dukra ar sūnus išmoksta ne tik gražių žodžių. Augdamas vaikas neišvengiamai susidurs su pykčiu, sunkiai valdomomis emocijomis, pavydu, konfliktais, patirs nuoskaudų. Svarbiausia tai, kaip jis išmoks su jomis tvarkytis. Mama yra tas asmuo, kuris vaikui gali parodyti, kad net kai pačiam labai skauda, negalima skaudinti kitų, kad pripažinti savo klaidas nėra silpnumo, o brandos požymis. Būtent dėka šių pamokų, kurios iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti įprasta ir nesureikšmintina vaikų auklėjimo dalis, užauga žmogus, kuris ateityje kilus konfliktui rinksis jį spręsti žodžiais, o ne smurtu ar agresija.

Deja, negalime būti ramūs, kad kiekvienas vaikas gauna progą augti saugiame pasaulyje. Vienas iš daugelio tokių pavyzdžių yra jau ne pirmus metus besitęsiantis Izraelio ir Palestinos konfliktas. Šiandien Gazos ruože gyvena apie milijoną vaikų, dauguma jų savo vaikystę praleido baimės persunktoje karo aplinkoje, kur maisto nepritekliai ir aidinčių bombų sprogimai yra kasdienybė. Žiauri nūdienio pasaulio realybė parodo, jog savo vaikystę ne visi galės prisiminti kaip šiltą ir taikią, o juk tik augdamas tokioje aplinkoje vaikas gali tinkamai pasiruošti gyvenimui už namų sienų. Nors paaugęs žmogus jau neieškos prieglobsčio motinos glėbyje, nekris į jos glėbį atsitikus nelaimėi, vaikystėje patirta meilė, saugumas ir pamokymai niekur nedings. Įžengus į mokyklą, o vėliau ir į suaugusiųjų pasaulį, mamos paliktas moralinis įspaudas išliks. Jis virsta nematoma vidine atrama, kuri padeda nesuklupti susidūrus su iššūkiais.

Mus kasdien supa didžiulė žmonių įvairovė, neišvengiamai susiduriame su įvairiausiais iššūkiais toleruoti, priimti kitą: tenka bendrauti su supratingais ir mandagiais, taip pat su nemaloniais, neišauklėtais asmenimis. Čia ir sugrįžta matinos suteiktos pirmosios taikos pamokos – žmogus geba įsiklausyti, ramiai kalbėti, vengti konfliktų. Visai nesunku atpažinti išauklėtą jaunuolį iš jo manierų, kalbėsenos bei pagarbaus elgesio su vyresniaisiais. Šie bruožai parodo, kad vaikystėje mamos įskiepytos vertybės yra tapusios neatsiejama žmogaus savasties dalimi. Taigi, galiu tvirtinti, jog mamos pastangos nenuveina veltui ir jos glėbyje supamo vaiko širdyje užgimusi taika toliau keičia aplinkinį pasaulį.

Apibendrindama galiu drąsiai teigti, kad taika nėra tolimas, politinėse situacijose gimstantis dalykas, kaip dauguma gali pamanyti. Ji prasideda kur kas anksčiau, vaikui dar ieškant prieglobsčio artimiausioje aplinkoje. Taika gali augti kartu su mažyliu ir stiebtis kelis centimetrus aukštylį su kiekvienu mamos rankos prisilietimu, kiekvienu prigludimu, šypsena bei pamokymu. Todėl nors

visi tokie apkabinimai yra tarsi smulkmenos, tuo pačiu jie labai svarbūs žingsneliai link žymiai didesnio tikslo, įrodančio, kad pasaulio taika prasideda mamos glėbyje.